

Startende ondernemers in Steenbergen 2005

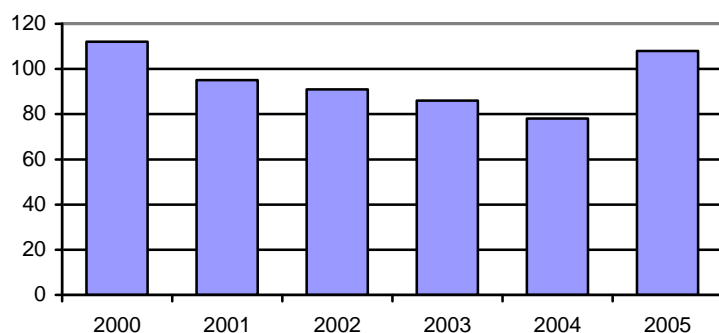
I. Ontwikkeling startende ondernemers

Aantal startende ondernemers fors gestegen

In 2005 zijn in Steenbergen 108 personen een onderneming gestart¹. Dit zijn er 30 meer dan in 2004, oftewel een groei van 38,5%. Zowel landelijk (+15,4%) als in West-Brabant (+18,5%) ligt de groei op een duidelijk lager niveau. Tezamen zijn door de ondernemers in 2005 circa 105 bedrijven opgericht. Het gaat bijna uitsluitend om éénmanszaken.

Figuur 1

Ontwikkeling van het aantal startende ondernemers in Steenbergen tussen 2000 en 2005

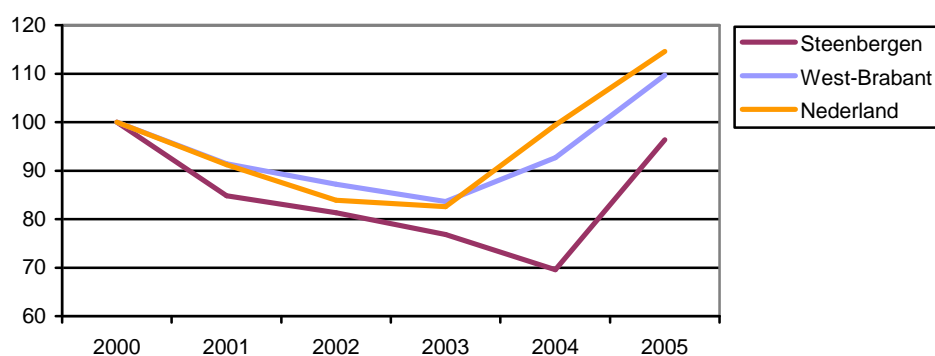

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

De ontwikkeling van het aantal startende ondernemers volgt in Steenbergen grotendeels de landelijke en regionale ontwikkeling. Opvallend is wel dat de neerwaartse lijn in Steenbergen ook in 2004 wordt gecontinueerd. In de referentiegebieden was in dat jaar alweer sprake van een stijgende lijn. In 2005 weet Steenbergen een deel van de achterstand weer in te lopen.

Figuur 2

Geïndexeerde ontwikkeling van het aantal starters in Steenbergen, West-Brabant en Nederland tussen 2000 en 2005 (2000=100)

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

¹ Een startende ondernemer is een persoon die in het jaar voorafgaande aan de start van de onderneming nog niet zelfstandig economisch actief was en die een nieuw bedrijf vestigt. Bedrijfsovernames vallen hierbuiten.

Beperkte rol Steenbergen op het gebied van starters binnen West-Brabant

Als kleinere gemeente speelt Steenbergen binnen de regio West-Brabant op het gebied van starters maar een beperkte rol. In totaal neemt Steenbergen bijna 4% van alle starters in de regio voor haar rekening. De eerste drie plaatsen worden ingenomen door Breda (35,7%), Bergen op Zoom (12,8%) en Roosendaal (11,6%).

Tabel 1

Aantal startende ondernemers in West-Brabant per gemeente (2005)

Gemeente	Aantal starters	Aandeel In regio
Breda	998	35,7
Bergen op Zoom	358	12,8
Roosendaal	325	11,6
Oosterhout	265	9,5
Etten-Leur	181	6,5
Moerdijk	136	4,9
Halderberge	127	4,5
Steenbergen	108	3,9
Woensdrecht	106	3,8
Rucphen	104	3,7
Zundert	88	3,1
Totaal	2.796	100,0

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

Over meerdere jaren gezien kent Steenbergen relatief veel starters

Indien het aantal starters per gemeente wordt gerelateerd aan de omvang van de beroepsbevolking, staat Steenbergen op een zesde plaats. De gemeente kende vorig jaar 9,9 starters per 1000 personen uit de beroepsbevolking². Op de eerste plaats staat Breda (12,3), gevolgd door Bergen op Zoom (11,6) en Woensdrecht (11,0). Over een langere periode beschouwd (gemiddelde van de periode 2000-2005) stijgt Steenbergen naar een vijfde plaats. De gemeente Rucphen kent relatief gezien de meeste startende ondernemers, Breda en Oosterhout staan respectievelijk op de tweede en derde plaats.

² Beroepsbevolking: alle personen van 15 tot en met 64 jaar die tenminste 12 uur per week werken of willen werken, daarvoor beschikbaar zijn en bovendien actief zoeken naar werk.

Tabel 2

Aantal starters per 1000 personen uit de beroepsbevolking per gemeente

	2005		Gemid. 2000-2005	
	Gemeenten	Score	Gemeenten	Score
1	Breda	12,3	Rucphen	10,4
2	Bergen op Zoom	11,6	Breda	10,3
3	Woensdrecht	11,0	Oosterhout	9,6
4	Rucphen	10,9	Woensdrecht	9,0
5	Oosterhout	10,8	Steenbergen	8,7
6	Steenbergen	9,9	Moerdijk	8,6
7	Halderberge	9,5	Bergen op Zoom	8,5
8	Zundert	9,5	Roosendaal	8,3
9	Etten-Leur	9,1	Etten-Leur	8,1
10	Roosendaal	8,7	Halderberge	8,0
11	Moerdijk	8,2	Zundert	7,4
	Totaal West-Brabant	10,6	Totaal West-Brabant	9,1
	Totaal Nederland	10,9	Totaal Nederland	9,1

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

Meeste starters in detailhandel, bouw en persoonlijke dienstverlening

Veruit de meeste starters in Steenbergen zijn te vinden in de detailhandel (17,6%), de bouw (15,7%) en de persoonlijke diensten (14,8%). Ook de adviesdiensten en de groothandel (beide 10,2%) tellen relatief veel starters. Vergeleken met het landelijke beeld springt vooral het hoge aandeel van de landbouw en de vervoerssector in het oog. Sectoren als de facilitaire diensten en de algemene diensten zijn in Steenbergen minder prominent vertegenwoordigd.

Tabel 3

Aantal startende ondernemers in Steenbergen naar sector (2005)

Sector	Steenbergen		West-Brabant	Nederland
	Abs.	%	%	%
Landbouw	8	7,4	3,0	2,6
Industrie	2	1,9	3,4	4,0
Bouw	17	15,7	15,7	14,8
Groothandel	11	10,2	8,2	8,2
Detailhandel	19	17,6	15,2	16,2
Horeca	3	2,8	4,5	3,9
Vervoer	8	7,4	4,4	3,5
Financiën	1	0,9	0,6	0,9
Adviesdiensten	11	10,2	11,8	13,9
Facilitaire diensten	10	9,3	12,3	13,8
Persoonlijke diensten	16	14,8	15,0	13,2
Algemene diensten	2	1,9	5,9	5,1
Totaal bedrijfsleven	358	100,0	100,0	100,0

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

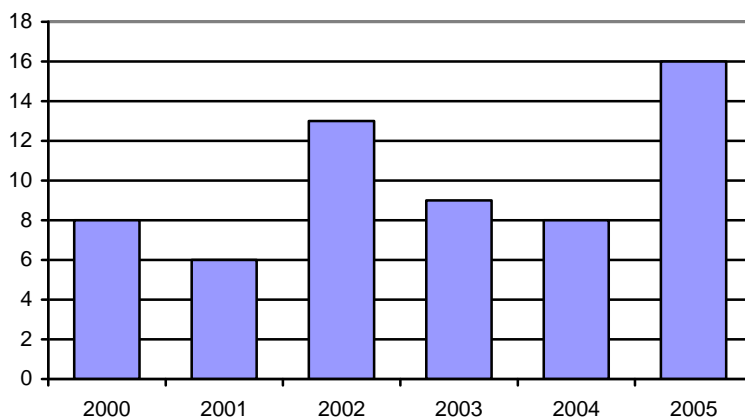
II. Buitenlandse starters

Sterke toename aantal buitenlandse startende ondernemers

Het aantal startende ondernemers van buitenlandse origine³ is in 2005 verdubbeld. Werden er in 2004 nog 8 buitenlandse starters in Steenberg en geteld, in 2005 zijn dat er 16. De buitenlandse starters zijn afkomstig uit 7 verschillende landen. De groep Polen vormt met 44% van het totaal de grootste groep. Duitsland en Turkije zijn van de herkomstlanden respectievelijk nummer twee en drie. Een groot gedeelte van de buitenlandse starters is actief binnen de bouw en landbouw.

Figuur 3

Ontwikkeling van het aantal buitenlandse starters in Steenberg tussen 2000 en 2005

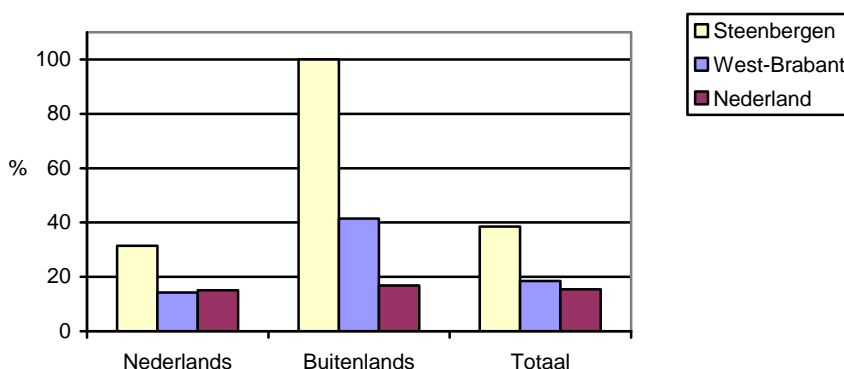

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

De groei van het aantal startende ondernemers van buitenlandse origine ligt in Steenberg (+100%) fors hoger dan gemiddeld in West-Brabant (+41,5%) en Nederland (+16,8%). Echter ook de Nederlandse starters laten in Steenberg een bovengemiddelde groei zien (+31,4%). Kanttekening is wel dat het in Steenberg slechts om beperkte aantallen gaat.

Figuur 4

Procentuele groei aantal starters in Steenberg en Nederland in 2005 naar herkomstland

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

³ De herkomst van een starter wordt bepaald aan de hand van het geboorteland. Hierdoor blijven tweede en derde generatie allochtonen grotendeels buiten beeld. Deze zijn vaak in Nederland geboren.

Steenbergen kent relatief weinig buitenlandse starters

In totaal was in 2005 zo'n 15% van alle starters in Steenbergen van buitenlandse komaf. Dit is lager dan het West-Brabantse en landelijke gemiddelde (beide 19%). De eerste drie plaatsen worden bezet door Woensdrecht (39,6%), Bergen op Zoom (27,1) en Roosendaal (21,2%).

Tabel 4

Buitenlandse startende ondernemers per gemeente

Gemeenten	Aantal	Aandeel in de regio	Aandeel in totaal starters
Woensdrecht	42	8,0	39,6
Bergen op Zoom	97	18,6	27,1
Roosendaal	69	13,2	21,2
Breda	196	37,5	19,6
Etten-Leur	27	5,2	14,9
Steenbergen	16	3,1	14,8
Zundert	11	2,1	12,5
Halderberge	14	2,7	11,0
Oosterhout	28	5,4	10,6
Rucphen	10	1,9	9,6
Moerdijk	12	2,3	8,8
Totaal West-Brabant	522	100,0	18,7

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

III. Starters naar leeftijd

Starter gemiddeld 37 jaar oud

De gemiddelde leeftijd van een startende ondernemer in Steenbergen is 37 jaar. Dit is vergelijkbaar met het regionale en landelijke beeld (36 jaar) en is ook al aan aantal jaren constant. Vooral de groep veertigers is met ongeveer 32% goed vertegenwoordigd. Starters in de leeftijdscategorie 20 tot en met 29 jaar vormen 28% van het totaal, dertigers zijn goed voor 27%. Ongeveer 12% van de starters is ouder dan 50 jaar.

Tabel 5

Leeftijd startende ondernemers in Steenbergen (2005)

Leeftijd	Aantal	%
tot 20 jaar	1	0,9
20 t/m 24 jaar	14	13,0
25 t/m 29 jaar	16	14,8
30 t/m 34 jaar	14	13,0
35 t/m 39 jaar	15	13,9
40 t/m 44 jaar	23	21,3
45 t/m 49 jaar	12	11,1
50 t/m 54 jaar	8	7,4
55 t/m 59 jaar	2	1,9
60 t/m 64 jaar	2	1,9
65 jaar en ouder	1	0,9
Totaal	108	100,0

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

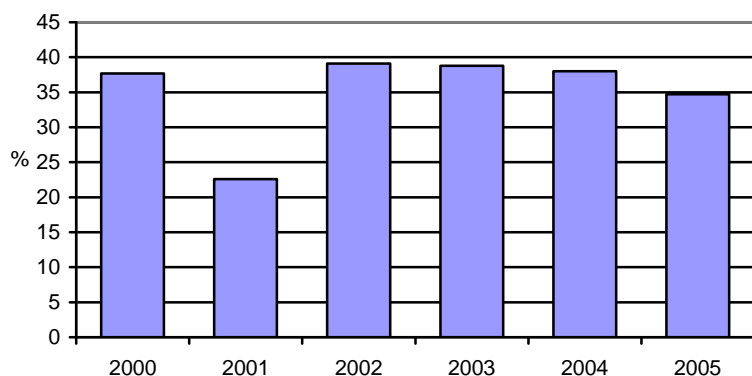
IV. Starters naar geslacht

Aantal vrouwelijke startende ondernemers toegenomen, aandeel in totaal gedaald

In totaal zijn 35 vrouwen in 2005 een onderneming gestart. Dit is ongeveer 35% van het totaal aantal startende ondernemers in Steenbergen. Ten opzichte van 2004 (38%) is het aandeel vrouwen wel iets teruggelopen. Desalniettemin is het aantal vrouwen dat in 2005 een bedrijf is begonnen ten opzichte van het jaar ervoor sterk gestegen (+29,6%). Het aantal mannelijke starters (+50%) is echter nog harder gegroeid. Vrouwen zijn vooral actief in de detailhandel en persoonlijke dienstverlening.

Figuur 5

Aandeel vrouwelijke startende ondernemers in Steenbergen in de periode 2000-2005

Bron: Kamer van Koophandel West-Brabant

V. Activiteiten Kamer van Koophandel op het gebied van starters

Starters vormen een belangrijk onderdeel van het autonome groeipotentieel van een gemeente. Naast het feit dat starters direct voor werkgelegenheid zorgen, dragen zij tevens bij aan een stuk vernieuwing en dynamiek. Starters brengen nieuwe producten of processen op de markt en stimuleren daarmee het zittende bedrijfsleven om ook te innoveren. Alle maatregelen die er op gericht zijn om nieuwe ondernemerschap te stimuleren en de levensduur van de bedrijven vergroten moeten vanuit economisch perspectief worden toegejuicht.

Starters vormen een belangrijk speerpunt voor de Kamer van Koophandel West-Brabant. Op het gebied van voorlichting maar ook meer projectmatig is de Kamer zeer actief op het gebied van nieuw (en beter) ondernemerschap. Hieronder worden de belangrijkste activiteiten van de Kamer op dit gebied kort weergegeven. Voor meer informatie wordt verwezen naar www.kvk.nl.

A) Voorlichting

Persoonlijke gesprekken:

- Voorlichting Individueel: Gratis gesprek van 20 minuten bedoeld om de allereerste (vaak brandende) vragen te beantwoorden. Welke stappen moeten worden ondernomen en in welke volgorde.
- Maatwerkgesprek: Gesprek met een bedrijfsvoorlichter van één uur tegen een vergoeding van € 30,-. Tijdens dit gesprek kan op specifieke vragen van de klant worden ingegaan. Het gesprek kan ook worden gebruikt om te klankborden (bijvoorbeeld ondernemingsplan doornemen voordat men naar de bank gaat)
- Advocaten en accountantsspreekuur: Kosteloos gesprek van een half uur voor diepere juridische en financiële vragen.

(Thema)bijeenkomsten:

- Startersoriëntatiebijeenkomst: Algemene oriëntatieavond (Kamer, Belastingdienst en bank) bedoeld om mensen een gevoel te geven wat het betekent als ze ondernemer worden. Deze bijeenkomsten zijn eenmaal per maand en kosten € 30,-
- Seminars / bijeenkomsten: Vervolg op de startersbijeenkomst. Deze gaan dieper over zeer uiteenlopende onderwerpen (kosten € 30,-).
- Landelijke startersdag: Grote jaarlijkse bijeenkomst (gemiddeld 1.500 bezoekers) met presentaties, infomarkt, gesprekken met specialisten, etc. (ongeveer 35 standhouders).
- Landelijke Internationale Handelsdag: Qua opzet vergelijkbaar met de landelijke startersdag, maar nu bedoeld voor ondernemers met im- en exportplannen.
- Uitvoering PSB-regeling: Subsidieregeling voor mensen met exportplannen.
- Presentaties op scholen: De Kamer geeft regelmatig presentaties op scholen van het voortgezet onderwijs om het starten van een eigen bedrijf te promoten.
- Starterssociëteiten: In een aantal gemeenten heeft de Kamer geholpen bij het opzetten van sociëteiten voor starters. Tevens biedt de Kamer ondersteuning.

Producten:

- Starterspakket: Dit informatiepakket laat een (potentiële) ondernemer kennismaken met de diverse aspecten van het starten van een onderneming. Het pakket bevat onder meer het Startersmagazine met actuele en praktische informatie, een handige Startersplanner en een overzicht van seminars voor startende ondernemers.
- Ondernemingsplan (cd-rom): De cd-rom helpt stap voor stap om ideeën over het opzetten van een eigen bedrijf uit te werken in een ondernemingsplan.
- Internet: Via www.kvk.nl is veel informatie over het starten van een bedrijf beschikbaar. De Kamer heeft ook een virtuele Ondernemersbeurs opgezet (www.ondernemersbeurs.nl). De Ondernemingsbeurs biedt hét actuele overzicht van bedrijven die te koop staan.
- Overige brochures/documenten: De Kamer beschikt over tal van andere (gespecialiseerde) brochures, maar ook over voorbeeldcontracten en –businessplannen.

B) Projecten

De Kamer is ook meer projectmatig betrokken bij het stimuleren van ondernemerschap. Het gaat daarbij onder andere om:

West TOP

Stimulering ondernemerschap op het platteland (zie www.westtop.nl). Er wordt van alles van een starter verwacht: het schrijven van een ondernemingsplan, het vinden van de benodigde financiering en geschikte huisvesting en natuurlijk het vinden van de eerste klanten. De ervaring laat zien dat veel startende ondernemers wel een steuntje in de rug kunnen gebruiken op deze punten. West TOP heeft een programma samengesteld dat een complete ondersteuning biedt die nodig is om ideeën werkelijkheid te laten worden.

Starterspas

Ondernemen is dromen, durven, denken, maar vooral doen. De StartersPas van Kamer van Koophandel helpt bij de start van een bedrijf. De StartersPas geeft toegang tot een pakket aan voordelen. Individuele begeleiding, collectieve bijeenkomsten, netwerkmogelijkheden en andere voordelen. Hiermee is men verzekerd van een goede voorbereiding op de start en wordt de kans van slagen als ondernemer vergroot. Voor meer informatie zie: www.starterspas.nl.

Starterslift

Starterslift is bedoeld voor innovatieve startende ondernemers. Met startend worden ondernemers bedoeld die minder dan 5 jaar bezig zijn met hun onderneming. Het kan gaan om ondernemers die net zijn gestart en wel een steuntje in de rug kunnen gebruiken, of om ondernemers die met een idee rondlopen en met behulp van Starterslift een ideale start willen maken. Alleen ondernemers met een nieuw, uniek idee komen in aanmerking voor de ondersteuning. Voor meer informatie zie: www.starterslift.nl.